

ادامه از صفحه اول

همه علیه تورم ارزاق عمومی

ایسن امر موجب افزایش ناگهانی قیمت ارزاق عمومی مانند گوشت قرمز و مرغ و ماهی، روغن نباتی، تخم‌مرغ و لبنیات شده و افزایش نارضایتی عمومی را به دنبال خواهد داشت.

۶. بر اساس گزارش‌های رسمی، سالانه قریب به ۱۴میلیون تن محصولات تراریخته (ذرت، سویا، کلزا، پنبه و روغن و کتجاله این محصولات) وارد کشور می‌شود. ارزش این مقدار محصول برابر با پنج میلیارد دلار - ۲۲.۵۰۰ میلیارد تومان برآورد می‌شود. ۱۰ درصد افزایش عوارض گمرکی این میزان واردات، بالغ بر ۲۲۵۰ میلیارد تومان خواهد بود، بنابراین نمایندگان توجه داشته باشند که در مورد ۲۲۵۰میلیاردتومانی تصمیم می‌گیرند که چندبرابر آن را باید به‌طور مستقیم و غیرمستقیم مردم بپردازند.

۷. قریب به صددرصد سویا و حدود ۷۰ درصد ذرت و ۶۰ درصد کلزای موجود در بازار تبادل جهانی تراریخته هستند و در بین ۲۰۶ کشور جهان، ۲۰۰ کشور، از جمله همه کشورهای اروپایی و آمریکایی در دو دهه گذشته از محصولات تراریخته مصرف می‌کنند. بر اساس تحقیق و گزارش مستند علمی، اینکه گفته می‌شود ۳۷ کشور جهان با اتحادیه اروپایی واردات و مصرف این‌گونه محصولات را ممنوع کرده یا آنها را به مصرف انسان نمی‌رساند، ایدا صحت ندارد. جایگزینی تأمین‌کننده‌های اصلی (برزیل، آرژانتین و دیگر کشورهای آمریکای لاتین)- ایسن کالاهای استراتژیک با تأمین‌کننده‌های فرعی علاوهبر ایجاد شوک در بازار خوراک دام، به دلیل نامرغوب‌بودن موجب کاهش حداقل ۱۰ درصدی تولید در هر دوره تولید مرغ و تخم‌مرغ و به دلیل محدودیت در توان عرضه حجم بالای محصول مورد نیاز، گران‌تر خواهد شد.

۸. با احتساب تنها ۱۰ درصد تورم، ۱۰ درصد رشد بهای ارز و ۱۰ درصد افزایش حقوق ورودی، افزایش قیمت ارزاق عمومی یادشده برابر با حداقل ۳۰ درصد و با احتساب شوک‌های روانی و هجوم به خرید و انبارکردن کالا تا صددرصد خواهد بود. این امر موجب فشار معیشتی به اقشار کم‌بضاعت و بروز ناآرامی‌های اجتماعی خواهد شد.

۹. پاراگراف چهارم برجسب‌گذاری را الزامی کرده است که علاوهبر اینکه فاقد ماهیت بودجه‌ای است، قانون خاص هم دارد و آیین‌نامه اجرایی آن هم در شورای ملی ایمنی زیستی به تصویب رسیده و در دست اجراست. چنانچه مشکلی هم در این مورد وجود دارد، از طریق مذاکره با وزرای محترم ذی‌ربط، طرح سؤال و حتی استیضاح می‌توان خواسته برحق و قانونی برجسب‌گذاری محصولات تراریخته و غیرتراریخته، از جمله محصولات ارگانیک و نظارت بر نحوه تولید آنها را برآورد کرد.

۱۰. ضمن تأکید بر تولید داخلی (اعم از تراریخته و غیرتراریخته) هرگونه تصمیم شتاب‌زده مؤثر در تأمین ارزاق عمومی را فاجعه‌بار و غیرقابل جبران ارزیابی کرده، پیشنهاد می‌شود نمایندگان محترم با حذف کل بند ۴ تبصره ۱۱ موافقت کنند. چنانچه حذف کل رای نباشد، آنگاه پیشنهاد وضع تعرفه دودرصدی گمرک و اختصاص منابع حاصله به تقویت زیرساخت‌های پژوهشی و تولید ملی محصولات تراریخته و اعمال نظارت بر سلامتی و ایمنی این نوع محصولات شود.

تبدیل تهدید به فرصت

ناگفته پیداست که چنانچه جامعه اقتصادی اروپا تحت فشارهای ایالات متحده مجبور به همراهی با آن کشور شود، احتمال حصول نتیجه مثبت از ارجاع موضوع به مکانیسم حل‌وفصل اختلاف در چارچوب برجام نیز نتواند در حفظ اعتبار آن مؤثر باشد. در این صورت، ادامه همکاری‌های آینده مؤثر و مستمر با جامعه اقتصادی اروپا نیز می‌تواند و ممکن است با کاستی‌های جدید مواجه شده و رشد و توسعه اقتصادی ایران را با مسائل جدیدی مواجه کند. در این بین، پیش‌بینی واکنش کشورهای روسیه و چین نیز که هر دو در کنار مناقشات و اختلافات سیاسی و دیپلماتیک خود با ایالات متحده، از نظر اقتصادی در تعامل کلان با کشور مذکور هستند (به‌ویژه چین که روابط تنگاتنگ سرمایه‌گذاری و تجارت با ایالات متحده دارد) دشوار بوده و شاید نتوان امید چندانی را حمایت قاطعانه آنها در همکاری‌های اقتصادی آنان با کشور داشت. کما اینکه برخی سیاست‌های اجرائی چند ماهه گذشته چین در حوزه تجارت و خرید محصولات پتروشیمی و نقل‌وانتقالات پولی در حوزه بانکی مشکلات گوناگونی را برای طرف ایرانی ایجاد کرده است. مذاکرات انجام‌یافته اگرچه در حوزه سیاسی تا حدود بسیار زیادی در کاهش دشمنی برخی از بازیگران و حمایت برخی دیگر کشورها مفید و موفق بوده و از این رهگذر طبقه ریسک ایران از هفت به پنج ارتقا یافته است، ولی درعین‌حال در حوزه اقتصادی و تکنیکی و فنی مربوط به توسعه اقتصادی و تسهیل مبادلات بانکی موفقیت‌مورد انتظار را به بار نیاورده است. به عبارت ساده‌تر، باید بپذیریم که اگر در حوزه سیاسی به سقف خواسته‌های خود رسیدیم، در حوزه دیپلماتسی اقتصادی هنوز راه درازی در پیش داریم. در دوره نخست پسابرجام از ژانویه ۲۰۱۶ تا ژانویه ۲۰۱۷ شاهد حضور هیئت‌های اقتصادی بین‌المللی گوناگونی بوده و بانک‌های ایرانی نیز توانستند در محدودی روابط کارگزار-ای خود را با دیگر کشورها گسترش دهند تا اینکه روند این بهبود هم‌زمان با رقابت‌های انتخاباتی ایالات متحده از اواخر سال ۲۰۱۶ رو به کندی نهاد.

ادامه در صفحه ۶

لیلا مرگن: وزارت نیرو برای طرح مهمی نظیر طرح احیا و تعادل‌بخشی که

تأمین‌کننده بخش اعظم آب موردنیاز کشور است، بودجه کمی در اختیار دارد. با وجود این در سال ۹۵، پروژه مطالعاتی استخراج آب ژرف با اعتباری بالغ بر ۲۵۰ میلیون دلار با همکاری ایران و روسیه آغاز شد. این در حالی است که هیچ تجربه موفقفی در زمینه استخراج آب ژرف در دنیا وجود ندارد. با این حال برای چنین پروژه مطالعاتی، ۲۵۰ میلیون دلار اعتبار در نظر گرفته می‌شود. رضا اردکانیان، وزیر نیرو نیز درباره دلیل هزینه‌کرد چنین بودجه‌ای برای این طرح مطالعاتی، با تأکید بر اینکه نفیس مطالعه اقدام خوبی است، از رازینی‌های مدافعان استخراج آب‌های ژرف با استانداران و طرح برخی ادعاها خبر داد. او گفت: گروهی حرف‌هایی می‌زنند و ادعاهایی می‌کنند که به این حرف‌ها بدون اعلام نتیجه مطالعات در دست انجام، پاسخی نخواهیم داد.

پروژه مطالعاتی اکتشاف آب‌های ژرف در ایران با کارفرمایی شرکت توسعه منابع آب و نیروی ایران (آب نیرو) در سال گذشته آغاز به کار کرد. این پروژه به صورت مشترک بین ایران و روسیه با اعتباری بالغ بر ۲۵۰ میلیون دلار در سیستان‌وبلوچستان با حف‌ریک چاه گمانه به مرحله اجرا رسید. در حالی که وزارت نیرو یکی از بدهکاران بزرگ به بخش خصوصی است و با کمبود منابع و اعتبارات روبه‌روست و از سوی دیگر اولویت‌های بی‌شماری از جمله طرح احیا و تعادل‌بخشی دشت‌های ایران در این وزارتخانه وجود دارد که نیازمند اعتبارات است، معلوم نیست چرا پروژه اکتشاف آب‌های ژرف که بر اساس تجربیات سایر کشورها، نتایج مثتی به همراه ندارد، در ایران کلید خورده است. قبل از انجام هر پروژه مطالعاتی، نخستین کار، گردآوری تجربیات سایر کشورهاست تا اگر دیگران، در یک زمینه خاص به نتایج مطلوب دست نیافته‌اند، از صرف هزینه دوباره در سایر کشورهای جهان جلوگیری شود. رضا اردکانیان، وزیر نیرو در نشست خبری دیروز که در وزارت نیرو برگزار شد، در پاسخ به سؤال «شرق» درباره صرف هزینه برای پروژه‌ای مطالعاتی که تجربه موفقفی در جهان ندارد، بیان کرد: همان‌طور که اطلاع دارید، این پروژه مطالعاتی است. ما با این مواجه می‌شویم که برخی معتقدند راجع به انجام‌ندادن مطالعه هم باید قانون وضع و با زبان قانون صحبت کرد.

او ادامه داد: نفس مطالعه موجه است. تصمیم‌گیری برای اجرای این پروژه در گذشته و قبل از شروع به کار من انجام شده است. در موضوع آب ژرف حرف‌های زیادی زده می‌شود و یک مورد مطالعه در این رابطه در دست انجام است. قطعاً این پروژه مطالعاتی با آتک‌ه بررسی اولیه سازمان برنامه و بودجه، اعتبار دریافت کرده و کار خود را در سیستان‌وبلوچستان آغاز کرده است.

اردکانیان بیان کرد: تا نتیجه کار مشخص نشود، موضوع آب ژرف در حد تلقی‌ها و صحبت‌هایی است که می‌دانیم و شما هم در جریان آن هستید. او افزود: گاهی با درخواست‌هایی از سوی استانداران مواجه می‌شوم. البته گروهی هم به استانداران مراجعه می‌کنند، حرف‌هایی می‌زنند و ادعاهایی را مطرح می‌کنند. اینها به نتیجه نمی‌رسد تا اینکه اطلاعات

مراجعات برخی افراد به استانداران و مطرح‌شدن ادعاهایی در زمینه استخراج آب ژرف، با واکنش وزیر نیرو همراه شد

اولتیماتوم به استانداران

حاصل از یک مورد مطالعه در زمینه استخراج آب ژرف اعلام شود تا بتوانیم بر اساس آن تحلیلی ارائه دهیم.

کمبود کار مشترک، یکی از چالش‌های مهم تعادل بخشی

وزیر نیرو در پاسخ به پرسشی درباره عدم تأمین منابع مالی موردنیاز برای طرح احیا و تعادل بخشی دشت‌ها، عنوان کرد: محدودیت منابع مالی چالش اصلی طرح تعادل‌بخشی بوده است اما برای اجرای این طرح، نیازمند مشارکت بیشتر هستیم.

او افزود: مدیریت توانان عرضه و تقاضا در بخش آب زیرزمینی بیشتر نمود پیدا می‌کند. ما برای مدیریت تقاضا نیازمند گفت‌وگو با ذی‌نفعان هستیم و همه باید به این نتیجه برسیم که در صورت اجرانشدن برنامه‌ها، مشترک متضرر می‌شویم.

اردکانیان گفت: برای انجام کار مشترک، پالیوت‌هایی تعریف شده است که با همکاری جهاد کشاورزی و سایر دستگاه‌های مرتبط، به‌طور مشترک برنامه‌ها را در مناطق آزمایشی اجرا خواهیم کرد. با نتایج حاصل از این پالیوت‌ها، به یک رویکرد عمومی‌تر در این طرح خواهیم رسید. او همچنین از تقویت اختیار به استانداران در بحث استفاده از پساب برای تعادل‌بخشی منابع آب زیرزمینی در دولت دوازدهم خبر داد.

به گفته وزیر نیرو اعتبارات تخصیص‌یافته به طرح تعادل‌بخشی تاکنون کمتر از انتظارات بوده و در تخصیص‌ها، به دلیل مجموعه شرایط موجود در کشور، اعتبار لازم را دریافت نکرده‌ایم.

تأمین نیاز یک سال آینده، ۲ هزار میلیارد تومان هزینه دارد

وزیر نیرو در ادامه این نشست، سرمایه‌گذاری گسترده برای تأمین برق پیک را غیرمنطقی دانست. به اعتقاد او، نباید هزاران میلیارد تومان از جیب مردم هزینه کنیم تا نیروگاه‌هایی ساخته شود که فقط نیاز ۱۵۰ تا ۲۰۰ ساعت پیک مصرف را برطرف کند.

اردکانیان اضافه کرد: سال گذشته با رشد هفت‌درصدی مصرف مواجه بوده‌ایم که ناشی از توسعه صنعت نبوده و حاصل مصرف‌زدگی است. برای تأمین پیک مصرف سال بعد، باید دو هزار میلیارد تومان هزینه کنیم تا چهار هزار مگاوات برق با ایجاد نیروگاه‌های جدید تولید کنیم. این مسیر

صِرفِ واگذاری دارایی‌های دولتی توزیع رانت است

حراج دارایی‌های بین‌نسلی

شیمیا نوروزی: هفته گذشته وزیر امور اقتصادی و دارایی در مراسم ۵۰سالگی بازار سرمایه از دستور رئیس‌جمهور برای سرعت‌بخشی به واگذاری شرکت‌های دولتی و پیگیری جدی خصوصی‌سازی خبر داد. این خبر در شرایطی که دولت با بحران مالی عمیق روبه‌روست، این ذهنیت را ایجاد می‌کند که دولت برای گذران امور جاری خود متوسل به فروش دارایی‌های بین‌نسلی شده است. هدف‌گذاری برای شتاب‌بخشی به واگذاری‌ها بدون برنامه‌ای مدون و جامع، مانند آن است که این دارایی‌ها یک شر ذاتی هستند و دولت باید خود را هرچه‌سریع‌تر از این شر خلاص کند. غافل از اینکه سرمایه‌بخشی به واگذاری‌ها و جابه‌جایی دارایی‌های بین‌نسلی در شرایطی که بسترهای اولیه آن فراهم نیست و کشور در رکودی عمیق قرار دارد، بسیار نگران‌کننده است و منافع کل جامعه را به مخاطره خواهد انداخت.

خصوصی‌سازی و واگذاری دارایی‌های دولتی شرایط ویژه‌ای را طلب می‌کند که عدم توجه به بسترهای اولیه اجرای آن همانند چند دهه اخیر، محکوم به ناکامی و شکست خواهد بود و بحران فعلی را تشدید و فساد را فاجعه‌بارتر خواهد کرد.

مروری بر مباحث توریک

استیگلیتز، اقتصاددان نوبلیست، در تحلیل چرایی شکست سیاست خصوصی‌سازی در کشورهای در حال توسعه در دهه ۸۰ میلادی و تحت برنامه تعدیل ساختاری، به نکات کلیدی و قابل اعتنایی اشاره می‌کند که بازخوانی آنها برای کشورمان نیز خالی از لطف نیست. وی به خصوصی‌سازی تنها در حالتی اعتقاد دارد که به کاراترشدن شرکت‌های منتهی شود و قیمت محصولات را برای مصرف‌کنندگان نهایی کاهش دهد. این اتفاق زمانی رخ خواهد داد که بسترها و شرایط اولیه برای خصوصی‌سازی فراهم شده باشد. یکی از کلیدی‌ترین پیش‌شرط‌های موفقیت خصوصی‌سازی از نگاه ایسن اقتصاددان شهیر، فراهم‌آوردن فضای رقابتی و به دور از فساد است. خصوصی‌سازی در محیط فاسد به طرق مختلف به جابه‌جایی رانت از بخش دولتی به بخش خصوصی منتج خواهد شد.

عدم شفافیت که سرمنشا فساد است، راهکاری برای محدودیت ورود غیرهاست و با افزایش نااطمینانی‌ها، تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران خصوصی توانمند که قصد مشارکت در فرایند خصوصی‌سازی را دارند، مخدوش و عده‌ای را از گردونه رقابت خارج می‌کند. ازاین‌رو خریدارانی که به قصد تصدی بنگاه‌های قابل واگذاری وارد میدان می‌شوند، الزاما کارآمدترین‌ها نیستند، بلکه آنهایی هستند که بیشترین ارتباطات و نفوذ را با حلقه فرادستان دارند. در چنین فضایی بیشتر سرمایه‌گذاری‌اری وارد میدان می‌شوند که متکی بر

اقتصاد

مراجعات برخی افراد به استانداران و مطرح‌شدن ادعاهایی در زمینه استخراج آب ژرف، با واکنش وزیر نیرو همراه شد

را نمی‌توان ادامه داد و باید در مسیر کاهش مصرف انرژی کام برداریم.

به گفته وزیر نیرو، قیمت‌های بین‌المللی، نصب پتل خورشیدی در دشت‌های ایران را اقتصادی کرده است. بنابراین سرمایه‌گذاران می‌توانند با ایجاد مزارع خورشیدی در ایران، برق تولیدی خود را از طریق شبکه کشور با پرداخت عوارض انتقال، به مقصد مورد نظر خود منتقل کنند.

پیچیدگی‌های مسائل آب مرزی

اردکانیان درباره اقدامات ایران در رابطه با آب‌های مرزی، عنوان کرد: ۴۰ درصد آب‌های زمین در حوضه‌های آبریز مشترک قرار دارند. ۲۸۶ حوضه آبریز مشترک در جهان داریم و در برخی از این حوضه‌ها، تا حدود ۱۱ کشور با هم شریک هستند.

او ادامه داد: کشورها عموماً یا در بالادست یک حوضه آبریز قرار دارند یا در پایین‌دست آن واقع شده‌اند. به همین دلیل ادبیات مردم، سیاست‌های دولت و ساختارهای آنها با توجه به شرایط موجود، در طول سالیان دراز شکل گرفته است.

وزیر نیرو افزود: ایران جزء معدود کشورهایی است که با توجه به گستره وسیع آن، در برخی مناطق بالادست و در بخش‌هایی دیگر پایین‌دست یک حوضه آبریز به حساب می‌آید. به همین دلیل مسائل آب مشترک در ایران، بسیار پیچیده است.

او گفت: ما ۳۰ سال بعد از معاهده آب بین ایران و افغانستان، آن را فعال کردیم و تفاهمی که به مدت سه دهه عملیاتی نشده بود و کمیساریای مربوطه را که به دلیل آماده‌نبودن یکی از طرفین معاهده تشکیل نشده بود، تشکیل دادیم. در زمینه حقه‌های مرزی غرب هم فعال شدیم و کار بزرگی شروع شد.

به گفته اردکانیان، در زمینه آب‌های مرزی، قوانین و کنوانسیون‌هایی وجود دارد، اما جمع‌آوری امضا برای برخی از این کنوانسیون‌ها، بیش از دو دهه طول کشیده است.

با کنترل مصرف، آب تابستان جیره‌بندی نمی‌شود

وزیر نیرو با اشاره به اینکه در برخی از حوضه‌های آبریز میزان بارش‌ها به حدی کم بوده که در ۵۰ سال گذشته، بی‌سابقه است، صرفه‌جویی مشترکان از همین امروز را عاملی برای جلوگیری از جیره‌بندی آب در تابستان اعلام کرد.

او در پاسخ به پرسشی درباره وضعیت صنایع آب‌بر و سیاست وزارت نیرو برای استفاده بهینه آب در این صنایع، بیان کرد: خیلی امیدوار هستیم که با توجه به طرح مشترکی که با وزیر صنعت، معدن و تجارت تعریف کرده‌ایم و سند آن به رئیس‌جمهور تحویل شده است، استقرار این صنایع در کشور حساب‌شده‌تر شود و اتکای آنها به منابع آب شرب کمتر شود.

اردکانیان گفت: تأکید ما درباره صنایع مستقر، با توجه به سرمایه‌گذاری انجام‌شده، واگذاری اشتغال و نیاز به محصول و تولید، استفاده بهینه از آب و استقرار سیستم بازچرخانی است. این مسئله در نیروگاه شهید مفتح نیز اجرائی شده است و برای برج خنک‌کننده این نیروگاه، از پساب تولیدی آب شرب استفاده می‌شود.

او در پاسخ به پرسشی درباره وضعیت صنایع آب‌بر و سیاست وزارت نیرو برای استفاده بهینه آب در این صنایع، بیان کرد: خیلی امیدوار هستیم که با توجه به طرح مشترکی که با وزیر صنعت، معدن و تجارت تعریف کرده‌ایم و سند آن به رئیس‌جمهور تحویل شده است، استقرار این صنایع در کشور حساب‌شده‌تر شود و اتکای آنها به منابع آب شرب کمتر شود.

اردکانیان گفت: تأکید ما درباره صنایع مستقر، با توجه به سرمایه‌گذاری انجام‌شده، واگذاری اشتغال و نیاز به محصول و تولید، استفاده بهینه از آب و استقرار سیستم بازچرخانی است. این مسئله در نیروگاه شهید مفتح نیز اجرائی شده است و برای برج خنک‌کننده این نیروگاه، از پساب تولیدی آب شرب استفاده می‌شود.

از دیگر وظایف دولت‌ها در فرآیند خصوصی‌سازی، اخذ تضمین‌های لازم برای قیمت، سرمایه‌گذاری مجدد و حفظ خصوصی‌سازی تا ۱۳۹۶، نشان می‌دهد که دقیقاً سال‌هایی که واگذاری‌ها شدت از طریق افزایش بهره‌وری و نه با افزایش قیمت‌ها یا کاهش کیفیت، به سودآوری دست یابند. اما در محیط فاسد، دولت کمتر دغدغه گرفتن تضمین‌های لازم و نظارت‌های بعد از خصوصی‌سازی را دارد و فروش بنگاه‌ها به فرادستان و توزیع رانت از طریق برنامه خصوصی‌سازی در اولویت این دولت‌هاست.

به‌این‌ترتیب، بنگاه‌های واگذارشده نیز خود را ملزم به ارتقای بهره‌وری، اشتغال‌زایی و بهبود کیفیت نخواهند دید. زمانی که خصوصی‌سازی مبتنی بر توزیع رانت باشد، دلیل و انگیزه‌ای برای ارتقای بهره‌وری وجود نخواهد داشت. به‌ویژه اگر انتقال رانت به انحصار منجر شود. انحصارگر بدون توجه به بهبود رویه‌ها، کاهش هزینه‌ها و سرمایه‌گذاری مجدد در ماشین‌آلات و تجهیزات، به سودهای کلان دست می‌یابد. در چنین حالتی، انحصار دولتی به انحصار خصوصی تبدیل می‌شود که بعضاً می‌تواند تأثیرات منفی بیشتری برای جامعه ایجاد کند، زیرا ملاظطات اجتماعی در انحصارهای خصوصی کمتر لحاظ می‌شود.

واگذاری دارایی‌های بین‌نسلی در کشور و توزیع رانت

براساس آنچه گفته شد، صرف واگذاری دارایی‌های دولتی و تسریع در آن به معنای خصوصی‌سازی نیست و پیش‌شرط‌ها و الزامات عدیده‌ای را طلب می‌کند. نگاهی به شاخص‌های معرف وضعیت فساد در کشور نظیر شاخص ادراک فساد، شاخص‌های حکمرانی خوب، حقوق مالکیت، فضای کسب‌وکار و... همه تأییدی بر سطوح بالای فساد در کشور هستند. خصوصی‌سازی در چنین شرایطی در کشورمان صورت گرفته که به شکست این برنامه و دست‌نیافتن به اهدافی نظیر تقویت حضور بخش خصوصی در اقتصاد، افزایش بهره‌وری، بهبود سلامت مالی دولت و مواردی از این دست انجامیده است.

شیوع این پدیده شوم در کشور باعث شد که واگذاری‌ها به هدف کسب درآمد به شبه‌دولتی‌ها

سال یازدهم • شماره ۳۸۰ روزنامه شرق

ادامه از صفحه اول

به دنبال رونق دخل سینما

۳- توزیع: اگر محصولی در بازار نباشد مشتری نیز اگر حتی خواهان محصول باشد امکان خرید رایش نخواهد بود.

در سینما نیز این شرایط حاکم است به این مفهوم که چون سینمایی برای عرضه فیلم وجود ندارد بنابراین امکان فروش فیلم‌های سینمایی در شهرهای کوچک وجود نخواهد داشت.

۴- ترویج [تبلیغات]: عرصه خدمات و به‌ویژه هنر، عرصه‌ای است که در آن تبلیغات تقریباً حرف اول و آخر را می‌زند. به ایسن مفهوم که اگر تبلیغات به‌درستی انجام شود، محصولات فرهنگی امکان فروش را دارند که در ایران این بخش از تبلیغات سینمایی تقریباً مورد کم‌توجهی و برخورد غیرعملی قرار می‌گیرد. کیمیاال یونگ در تعریف تبلیغات می‌گوید: «تبلیغات عبارت از بهره‌گیری کم‌وبیش عمدی، سیستماتیک و طراحی‌شده از سمبل‌ها که به‌طور عمد توسط تلقین و تکنیک‌های روانی مناسب انجام می‌شود و با هدف تغییر و کنترل افکار، عقاید، ارزش‌ها و درنهایت تغییر رفتار آشکار افراد، به سوی مسیر تعیین‌شده [که همانا به سینمارفتن است]، همراه است». عوامل مؤثر در تبلیغات سینمایی را به چند دسته می‌توان تقسیم کرد.

الف) داشتن ستاره و افراد مشهور: هنر حوزه گمنامان نیست و این هنرمندان هستند که باعث اقبال مجدد مشتریان به آثار هنری می‌شوند که در عرصه سینما به این هنرمندان ستاره اطلاق می‌شود. هر چقدر فیلمی از ستارگان بهتر و بجایی استفاده‌کند، اقبال از طرف شهروندان نسبت به فیلم بیشتر خواهد بود.

ب) رضای نیازهای مشتریان: نظریه استفاده و خشنودی بیان‌کننده این است که مشتریان برای رضای نیازهای خود از آثار هنری استفاده می‌کنند و اگر آثار هنری نتوانند ارض‌کننده نیازهای مشتریان باشند، به‌طور حتم مورد اقبال نیز قرار نمی‌گیرد درباره سینما نیز این حکم صادق است و فیلم‌های سینمایی باید به نیازهای شهروندان توجه داشته باشند و بخواهند نیازی از نیازهای آنها را برطرف کنند.

وقتی فیلم‌های طنز بیشتر از فیلم‌های اجتماعی فروش داشته‌اند، توجه سازندگان را به نیازهای مشتریان نشان می‌دهد.

ج) منحصره‌فردبودن و متمایزبودن: شهروندان در انتخاب‌های خود به دنبال متمایزبودن و بهترین‌ها هستند بنابراین در تبلیغات هر فیلم سینمایی باید به‌وجه تمایز آن با دیگر آثار هنری یا سرگرم‌کننده و حتی آثار دیگر سینمایی توجه کرد تا به این ترتیب مشتری احساس متمایزبودن را داشته باشد. در این‌باره هزینه، امکانات استفاده‌شده، بازیگران خاص، جلوه‌های ویژه و ... می‌تواند در متمایزبودن فیلم‌های سینمایی به‌نسبت دیگر آثار هنری مؤثر باشد.

د)پیگیری و خودک‌شودگی: شاید در آثار سینمایی یکی از عوامل متمایزبودن شیوه‌های تبلیغاتی، استفاده از روش تبلیغات مستمر از ابتدای شروع تولید باشد. در این شیوه ابتدا مشتری را با موضوع درگیر می‌کنند و او را در جریان مراحل ساخت فیلم قرار می‌دهند. در این شیوه بازیگران، کارگردان و ... با ایجاد خبرهای داغ هر روز شهروندان را از فرایند تولید آگاه می‌کنند بنابراین مشتری با تمامی عوامل فیلم و نحوه ساخت آن درگیر می‌شود و به این ترتیب احساس می‌کند با عوامل فیلم آشنا و صمیمی است. این امر به کشاندن هرچه بیشتر شهروندان به سینما یا فیلم خاص مؤثر است. مطالب خیلی بیشتر از این به‌مرور می‌توان به صورت علمی در ارتقای آثار هنری و به‌ویژه سینمایی مورد استفاده قرار داد.

هزارتوی نرخ ارز

روز گذشته در مجلس پیشنهاد شد از سود سپرده‌ها مالیات دریافت شود که البته رای نیاورد. با این روند سیاست‌گذاری، طبیعی است بخشی از مردم که منابعی در اختیار دارند، سراغ خرید ارز بروند. ما با انواع و اقسام پیچیدگی‌ها در نظام تدبیر اقتصادی مواجه هستیم، باید سرانجام به یک تصمیم جامع در سطوح بالای نظام برسیم. مشکل امروز ایران، فقط رابطه ریال و دلار نیست، باید روند سرمایه‌گذاری در کشور، الگوی مصرفی مردم، ایجاد اشتغال با استفاده از سرمایه‌های راکد داخلی و البته سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی یک اولویت فوری در نظام تصمیم‌گیری کشور باشد. نمی‌توان از دولت انتظار معجزه در شرایط بسیار پیچیده فعلی را داشت، آن‌هم دولتی که پاسخ‌گوی نهادهای بسیاری در زمینه تأمین ارز و ریال است. درعین‌حال رسانه‌ها می‌توانند از توده‌ای‌شدن موضوع بسیار تخصصی و حساس ارز جلوگیری کنند.

ارتباط با روزنامه‌شرق SHARGHLINE @SARGHDAILY.IR